

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

01 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte – Diaconu Iurie,

Judecători – Guzun Ion, Catan Liliana, Mardari Dumitru și Ghervas Maria,

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către avocatul Medeleanu Roman în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 13 martie 2019, în cauza penală privindu-l pe

*Burlacu Mihail Xxxxx, născut la xxxxx,
originar și domiciliat în s. Xxxxx, r-nul Xxxxx.*

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. *prima instanță: 06.06.2017 – 10.10.2017;*
2. *instanța de apel: 26.10.2017 – 13.03.2019;*
3. *instanța de recurs: 18.05.2019 – 01.10.2019.*

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Ungheni din 10.10.2017, Burlacu Mihail a fost achitat pe art. 165 alin. (2) lit. b) și d) Cod penal din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

Măsura preventivă în privința lui Burlacu Mihail, s-a revocat, cu eliberarea imediată a acestuia din sala de judecată de sub arest la domiciliu.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, Burlacu Mihail se învinuiește în aceea, că în luna iunie a anului 2011, în rezultatul înțelegerii prealabile și împreună cu alte două persoane (în privința cărora a fost disjunctă o cauză penală separată) și alte persoane în curs de identificare, urmărind scopul obținerii unui profit financiar nejustificat în rezultatul exploatării prin muncă a cet. Cervac Gabriela, aflându-

se în orașul Ungheni, prin înșelăciune și profitând de poziția de vulnerabilitate a acesteia din punct de vedere a supraviețuirii sociale, au recrutat-o și sub pretextul angajării ultimei la serviciu în domeniul agriculturii în Federația Rusă, i-au organizat transportarea în Federația Rusă, regiunea Belgorod, unde fiindu-i ridicat pașaportul sub pretextul înregistrării șederii pe teritoriul acestui stat, a fost adăpostită de către aceștia în diferite localități, fiind în continuare exploatată la diferite munci agricole până în luna octombrie a anului 2012, nefiindu-i achitat pentru munca prestată.

Ulterior, numiții, aflându-se în Federația Rusă, regiunea Belgorod, în luna octombrie a anului 2012, urmărind scopul exploatării prin cerșetorie a cet. Cervac Gabriela, aplicând violența fizică și psihică nepericuloasă pentru viața și sănătatea persoanei, au impus-o pe ultima să cerșească până în luna iunie 2013, iar ulterior victima a fugit și s-a adresat la organele de drept ale Federației Ruse.

Tot el, Burlacu Mihail, în rezultatul înțelegerii prealabile și împreună cu alte două persoane (în privința cărora a fost disjungată o cauză penală separată) și alte persoane în curs de identificare, la începutul anului 2012, urmărind scopul exploatării prin muncă a cet. Galiț Iulia, aflându-se în orașul Ungheni, prin înșelăciune și profitând de poziția de vulnerabilitate a acesteia din punct de vedere a supraviețuirii sociale, au recrutat-o și sub pretextul angajării ultimei la serviciu în domeniul agriculturii în Federația Rusă, i-au organizat transportarea în Federația Rusă, regiunea Belgorod, unde fiindu-i confiscat pașaportul sub pretextul înregistrării șederii pe teritoriul acestui stat, a fost adăpostită de către aceștia în diferite localități, fiind în continuare exploatată la diferite munci agricole până în vara 2012, nefiindu-i achitat pentru munca prestată.

Ulterior, tot el, în vara anului 2012, în rezultatul înțelegerii prealabile și împreună cu alte două persoane (în privința cărora a fost disjungată o cauză penală separată) și alte persoane în curs de identificare, aflându-se în Federația Rusă, regiunea Belgorod, urmărind scopul exploatării prin cerșetorie a cet. Galiț Iulia, prin înșelăciune, sub pretextul achitării unui onorariu decent, profitând de faptul că aflându-se pe teritoriul unui stat străin fără surse de existență și documente de identitate, fiindu-i totodată promis și un onorariu în mărime de 400 dolari SUA lunar, au exploatat-o comercial prin cerșetorie pe cet. Galiț Iulia, până în luna decembrie a anului 2012, fără a-i fi achitat onorariul promis.

Tot el, Burlacu Mihail, împreună cu alte două persoane (în privința cărora a fost disjungată o cauză penală separată) și alte persoane în curs de identificare, urmărind scopul exploatării comerciale prin cerșetorie a cet. Galiț Iulia, în luna august a anului 2015, aflându-se în raionul Ungheni, prin înșelăciune și profitând de poziția de vulnerabilitate

a acesteia din punct de vedere a supraviețuirii sociale, sub pretextul achitării datoriei pentru munca prestată și practicarea cerșetoriei în perioada anului 2012, fiindu-i totodată promis și un salariu în mărime de 200 dolari lunar, au recrutat-o și au transportat-o pe Galiț Iulia în Federația Rusă, regiunea Belgorod, unde fiindu-i luat pașaportul sub pretextul înregistrării șederii pe teritoriul acestui stat, a fost adăpostită de către aceștia în diferite localități, fiind în continuare exploatată prin cerșitorie, nefiindu-i achitată datoria promisă și parțial munca prestată.

Tot el, Burlacu Mihail, împreună cu alte două persoane (în privința cărora a fost disjunctă o cauză penală separată) și alte persoane în curs de identificare, în luna ianuarie a anului 2016, urmărind scopul exploatării prin muncă a cet. Galiț Iulia, și Galiț Nicolai, aflându-se în raionul Ungheni, prin înșelăciune și profitând de poziția de vulnerabilitate a acestora din punct de vedere a supraviețuirii sociale, i-au recrutat și sub pretextul angajării lor la serviciu în domeniul agriculturii în Federația Rusă, precum și achitării victimei Galiț Iulia a datoriei pentru munca prestată și practicarea cerșetoriei în perioada anului 2012, le-au organizat transportarea în Federația Rusă, regiunea Belgorod, unde fiindu-le confiscate pașapoartele sub pretextul înregistrării șederii pe teritoriul acestui stat, au fost adăpostiți de către aceștia în diferite localități, fiind în continuare exploatați la diferite munci agricole, până în luna iunie 2016, nefiindu-le achitate salariile și datoria, promise inițial.

Acțiunile inculpatului Burlacu Mihail de către organul de urmărire penală au fost încadrate în baza art. 165 alin. (2) lit. b) și d) Cod penal, după indicii calificativi: *traficul de ființe umane - recrutarea, transportarea și adăpostirea în scop de exploatare prin muncă și cerșitorie, acțiuni săvârșite prin amenințarea și aplicarea violenței fizice și psihice nepericuloase pentru viață și sănătatea persoanei, confiscare a documentelor, înșelăciune, profilare de situație de vulnerabilitate și comise asupra mai multor persoane și de mai multe persoane.*

3. Sentința a fost atacată cu apel de către Procurorul în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Oficiul Nord, Tatiana Russu, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței în cauză, judecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Burlacu Mihail să fie recunoscut vinovat conform art. 165 alin. (2) lit. b) și d) Cod penal și condamnat la o pedeapsă sub formă de 10 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau exercita o anumită activitate în domeniul turismului, angajării în câmpul muncii peste hotarele RM, precum și alte activități conexe pe un termen de 5 ani.

3.1. Motivele apelului fiind următoarele:

- potrivit prevederilor art. 95 alin. (1), 100 alin. (4) CPP, instanța de fond la emiterea sentinței de achitare a dat prioritate declarațiilor inculpatului Burlacu Mihail și a părților vătămate date în instanța de judecată. Ajungând la această concluzie s-au ignorat declarațiile de la faza urmăririi penale ale părților vătămate și ai martorilor acuzării, care au declarat circumstanțele săvârșirii infracțiunii de către inculpat declarații care sunt veridice, consecvente și nu au fost combătute prin alte probe în cadrul cercetării judecătorești, și s-a constatat că ele sunt părtinitoare, și prin declarațiile sale părțile vătămate au avut drept scop protejarea inculpatului, ascunderea adevărului și a situației reale care de fapt a avut loc, pe motiv că părțile vătămate pe parcursul urmăririi penale au fost audiate de multiple ori de către organul de urmărire penală care și-au susținut declarațiile și de sinestătător au depus plângerile la organul de urmărire penală în vederea tragerii la răspundere penală a inculpatului;

- un prim mijloc de probă sunt declarațiile părții vătămate Cervac Gabriela, Galiț Iulia, Galiț Nicolai, Cebotari (Golub) Victoria, Podurina Anna;

- declarațiile părților vătămate, cât și a martorilor se confirmă prin documentele și procesele-verbale ale acțiunilor procesuale cercetate în ședința de judecată și anume: prin conținutul documentelor prin care a fost efectuată ancheta socială lui Galiț Iulia, Galiț Nicolai conform cărei respectivii fac parte din familia social vulnerabilă. Prin conținutul actului de ridicare a documentelor de trecere a frontierei de stat nevalabil. Prin procesul-verbal privind interceptarea și înregistrarea convorbirilor telefonice. Prin conținutul informațiilor bancare ridicate de la băncile comerciale, în care se constată că în perioada săvârșirii infracțiunilor în care este învinuit, Burlacu Mihail a primit mai multe mijloace financiare din Federația Rusă;

- instanța de judecată a pronunțat o sentință care contravine legii, de aceea ea urmează a fi casată, iar inculpatul Burlacu Mihail să fie recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 165 alin. (2) lit. b) și d) Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 13 martie 2019, a fost admis apelul declarat de către procurorul în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Oficiul Nord, Tatiana Russu, casată sentința în cauză, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță după cum urmează:

Burlacu Mihail a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (2) lit. b) și d) Cod penal, în baza acestei Legi i s-a stabilit pedeapsa sub formă de

închisoare pe un termen de 10 ani în penitenciar de tip închis cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita activități în domeniul turismului, angajării în câmpul muncii peste hotarele Republicii Moldova, precum și alte activități conexe pe un termen de 5 ani.

4.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a menționat că, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului Burlacu Mihail în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (2) lit. b) și d) Cod penal a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate suplimentar de instanța de apel, și anume: declarațiile părților vătămate Galiț Iulia și Galiț Nicolai; declarațiile martorilor Podurina Ana, Golub Victoria; ordonanța privind începerea urmăririi penale din 18.11.2016; raport-denumț din 18.09.2013; plângerea cet. Cervac Gabriela din 13.09.2013; procesul-verbal de sesizare despre săvârșirea sau pregătirea pentru săvârșirea infracțiunii; ordonanță de recunoaștere în calitate de parte vătămată Cervac Gabriela din 24.09.2013; procesul-verbal de audiere a lui Cervac Gabriela din 24.09.2013; ordonanță de ridicare din 24.09.2013; procesul-verbal de ridicare din 24.09.2013; copii de pe pașaportul internațional a lui Cervac Gabriela; cererea cet. Cebotari Victoria din 04.09.2013; informație din baza de date ACCES; procesul-verbal de audiere a părții vătămate Galiț Iulia din 20.06.2016; plângere de la Galiț Nicolae din 29.06.2016; procesul-verbal de audiere părții vătămate Galiț Nicolae din 29.06.2016; informație de la Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei Ungheni din 23.06.2016; procesul-verbal de audiere a lui Galiț Iulia din 08.07.2016; procesul-verbal de audiere a părții vătămate Galiț Nicolae din 09.07.2016; copie a pașaportului internațional a lui Galiț Nicolae; procesul-verbal de examinare a documentului din 02.03.2017; ordonanță de recunoaștere ca mijloc de probă și anexare la materialele cauzei penale din 02.03.2017; revendicarea inculpatului Burlacu M.; explicații de la Cervac Gabriela din 22.09.2016; explicațiile lui Galiț Iulia din 22.09.2016; extras din Registrul de Stat a populației; procesul-verbal de audiere a victimei Cervac Gabriela din 27.10.2016; cererea lui Cervac Gabriela din 30.03.2017; ordonanță de recunoaștere în calitate de parte vătămată a lui Cervac Gabriela din 30.03.2017; cerere de la Cervac Gabriela din 30.03.2017; ordonanță de recunoaștere în calitate de parte civilă a lui Cervac Gabriela din 30.03.2017; informație din Registrul de Stat; evaluarea inițială a condițiilor locative și sociale ale familiei Galiț din 03.10.2016; procesul-verbal de audiere a victimei Galiț Iulia din 26.10.2016; cerere de la Galiț Iulia din 10.04.2017; cerere de la Galiț Nicolae din 01.02.2017; ordonanță de recunoaștere în calitate de parte vătămată a lui Galiț Nicolae din 01.02.2017; procesul-verbal de audiere a părții vătămate Galiț Nicolae din 01.02.2017; cerere de la

Galiț Nicolai din 10.04.2017; ordonanță de ridicare a actului de ridicare a documentelor din 26.10.2016; procesul-verbal de ridicare din 26.10.2016; act de ridicare a documentului de trecere a frontierei de stat nevalabil din 15.06.2016; ordonanță de ridicare a informației ce conține secret bancar din 24.11.2016; demers privind autorizarea ridicării de informații ce conține secret bancar din 24.11.2016; încheiere din 25.11.2016; mandat judecătoresc din 25.11.2016; informații expediate de băncile comerciale din 20.01.2017; procesul-verbal de examinare a documentelor din 02.05.2017; ordonanța de recunoaștere ca mijloc de probă și anexare la materialele dosarului din 02.05.2017; ordonanță privind interceptarea și înregistrarea comunicărilor din 06.02.2017; demers privind autorizarea interceptării și înregistrarea comunicărilor din 06.02.2017; încheiere din 06.02.2017; procesul-verbal privind interceptarea și înregistrarea convorbirilor din 06.03.2017; stenograma convorbirilor din 23.02.2017 - 27.02.2017 între Burlacu Mihail și persoane necunoscute; procesul-verbal privind interceptarea și înregistrarea convorbirilor din 10.03.2017; stenograma convorbirilor telefonice între Burlacu Mihail și Golub Victoria din 10.03.2017; procesul-verbal privind interceptarea și înregistrarea convorbirilor din 13.03.2017; stenograma convorbirilor telefonice între Burlacu Mihail și Galiț Iulia din 13.03.2017; procesul-verbal privind interceptarea și înregistrarea convorbirilor din 20.03.2017; ordonanța privind aprecierea pertinentei măsurilor special de investigații din 20.03.2017; încheiere din 20.03.2017; informație de la întreprinderea de Stat "Cadastru"; încheiere din 20.03.2017; mandat judecătoresc din 20.03.2017; procesul-verbal de percheziție din 06.04.2017; revendicarea inculpatului; sentință judecătorească Ungheni din aprilie 2000 în privința lui Burlacu Mihail pe art. 119 alin. (3) CP; sentința Judecătorească Ungheni din mai 2010 în privința lui Burlacu Mihail pe art. 42, 168 CP; procesul-verbal de informare despre terminarea urmăririi penale din 31.05.2017; declarațiile părții-vătămate Cervac Gabriela date în instanța de fond.

Instanța de apel în corespundere cu art. 394 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, a expus fapta criminală comisă de inculpat, considerată ca fiind dovedită după cum urmează:

Inculpatul Burlacu Mihail în luna iunie a anului 2011, în rezultatul înțelegerii prealabile și împreună cu alte două persoane (în privința cărora a fost disjunctă o cauză penală separată) și alte persoane în curs de identificare, urmărind scopul obținerii unui profit financiar nejustificat în rezultatul exploatării prin muncă a cet. Cervac Gabriela, aflându-se în orașul Ungheni, prin înșelăciune și profitând de poziția de vulnerabilitate a acesteia din punct de vedere a supraviețuirii sociale, au recrutat-o și sub pretextul

angajării ultimei la serviciu în domeniul agriculturii în Federația Rusă, i-au organizat transportarea în Federația Rusă, regiunea Belgorod, unde fiindu-i ridicat pașaportul sub pretextul înregistrării șederii pe teritoriul acestui stat, a fost adăpostită de către aceștia în diferite localități, fiind în continuare exploatată la diferite munci agricole până în luna octombrie a anului 2012, nefiindu-i achitat pentru munca prestată.

Ulterior, numiții, aflându-se în Federația Rusă, regiunea Belgorod, în luna octombrie a anului 2012, urmărind scopul exploatării prin cerșetorie a cet. Cervac Gabriela, aplicând violența fizică și psihică nepericuloasă pentru viața și sănătatea persoanei, au impus-o pe ultima să cerșească până în luna iunie 2013, iar ulterior victima a fugit și s-a adresat la organele de drept ale Federației Ruse.

Tot el, Burlacu Mihail, în rezultatul înțelegerii prelabile și împreună cu alte două persoane (în privința cărora a fost disjunctă o cauză penală separată) și alte persoane în curs de identificare, la începutul anului 2012, urmărind scopul exploatării prin muncă a cet. Galiț Iulia, aflându-se în orașul Ungheni, prin înșelăciune și profitând de poziția de vulnerabilitate a acesteia din punct de vedere a supraviețuirii sociale, au recrutat-o și sub pretextul angajării ultimei la serviciu în domeniul agriculturii în Federația Rusă, i-au organizat transportarea în Federația Rusă, regiunea Belgorod, unde fiindu-i confiscat pașaportul sub pretextul înregistrării șederii pe teritoriul acestui stat, a fost adăpostită de către aceștia în diferite localități, fiind în continuare exploatată la diferite munci agricole până în vara 2012, nefiindu-i achitat pentru munca prestată.

Ulterior, tot el, în vara anului 2012, în rezultatul înțelegerii prelabile cu alte două persoane în curs de identificare, aflându-se în Federația Rusă, regiunea Belgorod, urmărind scopul exploatării prin cerșetorie a cet. Galiț Iulia, prin înșelăciune, sub pretextul achitării unui onorariu decent, profitând de faptul că aflându-se pe teritoriul unui stat străin fără surse de existență și documente de identitate, fiindu-i totodată promis și un onorariu în mărime de 400 dolari SUA lunar, au exploatat-o comercial prin cerșetorie pe cet. Galiț Iulia, până în luna decembrie a anului 2012, fără a-i fi achitat onorariul promis.

Tot el, Burlacu Mihail, împreună cu alte două persoane (în privința cărora a fost disjunctă o cauză penală separată) și alte persoane în curs de identificare, urmărind scopul exploatării comerciale prin cerșetorie a cet. Galiț Iulia, în luna august a anului 2015, aflându-se în raionul Ungheni, prin înșelăciune și profitând de poziția de vulnerabilitate a acesteia din punct de vedere a supraviețuirii sociale, sub pretextul achitării datoriei pentru munca prestată și practicarea cerșetoriei în perioada anului 2012, fiindu-i totodată promis și un salariu în mărime de 200 dolari lunar, au recrutat-o și au transportat-o pe

Galiț Iulia în Federația Rusă, regiunea Belgorod, unde fiindu-i luat pașaportul sub pretextul înregistrării șederii pe teritoriul acestui stat, a fost adăpostită de către aceștia în diferite localități, fiind în continuare exploatată prin cerșitorie, nefiindu-i achitată datoria promisă și parțial munca prestată.

Tot el, Burlacu Mihail, împreună cu alte două persoane (în privința cărora a fost disjunctată o cauză penală separată) și alte persoane în curs de identificare, în luna ianuarie a anului 2016, urmărind scopul exploatării prin muncă a cet. Galiț Iulia, și Galiț Nicolai, aflându-se în raionul Ungheni, prin înșelăciune și profitând de poziția de vulnerabilitate a acestora din punct de vedere a supraviețuirii sociale, i-au recrutat și sub pretextul angajării lor la serviciu în domeniul agriculturii în Federația Rusă, precum și achitării victimei Galiț Iulia a datoriei pentru munca prestată și practicarea cerșetoriei în perioada anului 2012, le-au organizat transportarea în Federația Rusă, regiunea Belgorod, unde fiindu-le confiscate pașapoartele sub pretextul înregistrării șederii pe teritoriul acestui stat, au fost adăpostiți de către aceștia în diferite localități, fiind în continuare exploatați la diferite munci agricole, pînă în luna iunie 2016, nefiindu-le achitate salariile și datoria, promise inițial.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, instanța de apel a reținut că, în drept, faptele inculpatului Burlacu Mihail întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute la art. 165 alin. (2) lit. b) și d) Cod penal după indicii calificativi: *traficul de ființe umane - recrutarea, transportarea și adăpostirea în scop de exploatare prin muncă și cerșitorie, acțiuni săvârșite prin amenințarea și aplicarea violenței fizice și psihice nepericuloase pentru viață și sănătatea persoanei, confiscare a documentelor, înșelăciune, profitare de situație de vulnerabilitate și comise asupra mai multor persoane și de mai multe persoane.*

Astfel, în acțiunile lui Burlacu Mihail se regăsesc modalitățile de desfășurare a laturii obiective a infracțiunii incriminate. Din declarațiile părților vătămate și a martorilor, precum și a probelor administrate s-a constatat că, Burlacu Mihail, prin înșelăciune și profitând de poziția de vulnerabilitate a părților vătămate Cervac Gabriela, Galiț Iulia și Galiț Nicolae, le-a recrutat și sub pretextul angajării la serviciu în domeniul agriculturii în Federația Rusă, le-a organizat transportarea în Federația Rusă, unde fiindu-le ridicate pașapoartele sub pretextul înregistrării șederii pe teritoriul acestui stat, erau adăpostiți de către acestea în diferite localități și exploatați la diferite munci agricole și la cerșitorie, nefiindu-le achitat pentru munca prestată.

Declarațiile părților vătămate Galiț Iulia și Galiț Nicolae, au fost confirmate și de martorul Podurina Ana, care a declarat că, concubinul său Galiț Nicolae în anul 2016, a

fost la muncă în Federația Rusă, unde s-a aflat aproximativ vreo 5 luni. A mai menționat că, cât se afla în Federația Rusă, Iulia Galiț a contactat-o și i-a comunicat că, administrația colhozului unde lucrau nu le achitau banii la timp, pașapoartele nu erau la mână... și nu puteau ca să vină acasă.

Totodată, instanța de apel a reținut ca eronată concluzia instanței de fond referitor la faptul că, părțile vătămate Cervac Gabriela, Galiț Iulia și Galiț Nicolai, nu au fost supuse să presteze vreo muncă împotriva voinței lor, să fie constrânși ori supuși violenței sau amenințați cu violența, să fie impuși să cerșească, să presteze asemenea activități de către Burlacu Mihail, or, potrivit declarațiilor părții vătămate Gaiț Nicolae, depuse suplimentar în ședința instanței de apel, a confirmat că Costin Ana avea oameni în brigada ei și lua bani din colhoz când dorea. El a rugat-o pe Costin Ana să îl ia la lucru în Rusia,.. A fost în Federația Rusă numai o dată. A vorbit cu dâșii pentru a pleca la Rusia, și unde a dat Iulia pașaportul, acolo l-a dat și el. Dacă nu lucrau, directorul îi alunga în stradă, pentru că erau unii care nu munceau, dar pe urmă îi ierta. Ieșeau la șosea dacă nu lucrau, deoarece îi alungau și apoi îi primeau înapoi în cămin.

Mai mult, partea vătămată Cervac Gabriela a menționat că, ea l-a rugat pe Burlacu Mihail, să meargă la muncă peste hotare și anume s-a interesat unde se poate merge și ce munci se prestează. A lucrat în colhoz. Tot acolo s-a întâlnit cu Iulia Galiț, acolo lucra și Burlacu Mihail, dar nu lucrau împreună.

Fapta prevăzută la art. 165 Cod penal poate fi realizată - cu sau fără consimțământul victimei, care nu înlătură caracterul infracțional al faptei. Acest consimțământ poate fi viciat, anume prin abuzul de acea poziție de vulnerabilitate sau înșelăciune a victimelor, fapte realizate de către Burlacu Mihail pe caz, inclusiv și prin prestarea unor informații cu privire la câștiguri financiare.

La acest capitol, Colegiul penal reține că, latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (2) lit. b) și d) Cod penal, și-a găsit realizare efectivă în prezenta situație, se exprimă prin acțiunile de recrutare, transportare și adăpostirea unei persoane, cu consimțământul acesteia, în scop de exploatare prin muncă, prin înșelăciune.

Instanța de apel a admis integral argumentele apelantului cu privire la faptul că instanța de fond a ignorat declarațiile date de părțile vătămate la faza urmăririi penale, precum și a martorilor acuzării, care au dat declarații, fiind preîntâmpinați de răspunderea penală pentru darea declarațiilor minciunoase în baza art. 312 Cod penal.

Instanța de apel a instituit, că toate declarațiile părților vătămate, cât și a martorilor, s-au confirmat prin documentele și procesele-verbale ale acțiunilor procesuale cercetate

în ședința de judecată, și anume: prin conținutul documentelor prin care a fost efectuată ancheta socială a lui Galiț Iulia, Galiț Nicolai conform căreia respectivii fac parte din familia social vulnerabilă; prin conținutul actului de ridicare a documentelor de trecere a frontierei de stat nevalabil; prin procesul-verbal privind interceptarea și înregistrarea convorbirilor telefonice; prin conținutul informațiilor bancare ridicate de la băncile comerciale, în care se constată că în perioada săvârșirii infracțiunilor în care este învinuit Burlacu Mihail a primit mai multe mijloace financiare din Federația Rusă.

Instanța de apel a menționat că, în acțiunile inculpatului sunt prezente semnele constitutive ale infracțiunii imputate, iar nerecunoașterea vinovăției de către acesta în comiterea infracțiunii date, nu poate servi temei de achitare, de vreme ce în cursul judecării cauzei au fost administrate suficiente probe care confirmă cu certitudine vinovăția lui Burlacu Mihail în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (2) lit. b) și d) Cod penal și este apreciată de către instanța de apel drept o modalitate de exercitare a dreptului la apărare, urmărind scopul evitării răspunderii penale.

Din care motiv, instanța de apel a apreciat critic declarațiile părților vătămate și a martorilor date în cadrul ședinței de judecată, care și-au schimbat declarațiile sale date anterior, fiind presați de inculpat și de concubina acestuia. Iar în motivarea acțiunilor sale părțile vătămate și martorii nu au putut aduce careva argumente întemeiate.

Astfel, constatând ca fiind dovedită integral vinovăția lui Burlacu Mihail în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (2) lit. b) și d) Cod penal, instanța de apel la stabilirea categoriei și termenului pedepsei penale a dat deplină eficiență dispozițiilor art. 61 Cod penal, ce țin de scopul pedepsei penale într-u restabilirea echității sociale și prevenirea comiterii crimelor analogice, atât de către inculpat, cât și de alți membri a societății, urmând să conștientizeze, că orice faptă prejudiciabilă va fi contracarată de lege, persoana ce a comis-o fiind supusă pedepsei penale, astfel fiind dobândit scopul înlăptuirii justiției.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul inculpatului, Medeleanu R., prin care, indicând temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 4), 6) și 8) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel în alt complet de judecată.

În motivarea recursului invocă următoarele argumente:

- la judecarea apelului procurorului, instanța de apel a admis erori procesuale, care nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs ordinar.

Făcând referire la temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 4) CPP, invocă că instanța

de apel a examinat cauza penală în lipsa inculpatului a cărui participare era obligatorie.

La data de 07 martie 2019, Burlacu Mihail a fost reținut de către organele de drept ale RM, fiind plasat în Penitenciarul amplasat în mun. Bălți, în baza încheierii Curții de Apel Bălți din 28 martie 2018 fiind anunțat în căutare cu dispunerea reținerii acestuia.

Ședințele de judecată au fost preconizate pentru data de 13 martie 2019, și ulterior 10 aprilie 2019.

Respectiv, instanța de apel urma să-l escorteze în cadrul Curții de Apel Bălți în vederea participării inculpatului la examinarea cauzei penale.

Necitarea acestuia la ședințele de judecată ulterioare reținerii sale încalcă dreptul de apărare a inculpatului, și respectiv suntem în prezența unui temei de casare a soluției adoptate de instanța de apel;

- prima instanță a pronunțat o sentință de achitare în privința lui Burlacu Mihail de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (2) CP, întemeindu-și soluția pe probele cercetate în ședința de judecată.

Instanța de apel, cu toate că a audiat doar două părți vătămate Galiț Iulia și Galiț Nicolai, s-a făcut mențiune la declarațiile părții vătămate Cervac Gabriela, a martorilor: Podurina Ana, Golub Victoria, date în prima instanță, însă nu i-a audiat pe viu în ședința de judecată, precum și a examinat nemijlocit mai multe probe aduse de partea acuzării în confirmarea vinovăției inculpatului, însă nu a cercetat, verificat și nu a apreciat în decizie declarațiile inculpatului Burlacu Mihail, care nu a recunoscut vinovăția în comiterea infracțiunilor imputate, și nici nu le-a descris în hotărârea judecătorească, fapt ce este apreciat de apărare ca inadmisibil;

- simpla menționare despre declarațiile părții vătămate și a martorilor acuzării nu puteau fi puse la baza unei hotărâri de condamnare și întru garantarea dreptului la un proces echitabil, fiindcă elementele de probă trebuie, în principiu, administrate în fața acuzatului, în ședință publică, în vederea unei dezbateri contradictorii, astfel cum a afirmat, cu titlu de principiu, Curtea Europeană într-o jurisprudență constant (Guilloury vs Franța, hotărârea din 22.06.2006, Luca vs Italia, hotărârea din 27.02.2001, Van Mechelen și alții vs Olanda, hotărârea din 23.04.1997).

6. La recursul ordinar declarat de partea apărării, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, prin care a manifestat dezacordul cu recursul declarat, motivând prin faptul că instanța de apel a constatat just circumstanțele de drept și de fapt ale cauzei și corect a încadrat acțiunile inculpatei.

7. Judecând recursul ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și argumentelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța este în drept să admită recursul, cu casarea totală sau parțială a hotărârii atacate, cu dispunerea rejudecării de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 4) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când judecata a avut loc fără participarea procurorului, *inculpatului*, precum și a apărătorului, interpretului și traducătorului, când participarea lor era obligatorie potrivit legii.

Instanța de recurs ordinar ține să menționeze, că asigurarea dreptului la apărare este una din garanțiile desfășurării procesului de judecare a cauzei cu respectarea principiului contradictorialității, întrucât participarea inculpatului în procesul penal asigură protejarea drepturilor și libertăților prevăzute de lege și contribuie la cercetarea obiectivă, sub toate aspectele și multilaterală a cauzei, ultimul având acces deplin la procesul de înfăptuire a actului de justiție în privința sa.

Conform prevederilor art. 321 alin. (1) Cod de procedură penală, judecarea cauzei în primă instanță și în instanța de apel are loc cu participarea inculpatului, cu excepția cazurilor prevăzute de prezentul articol la alin. (2) *„Judecarea cauzei în lipsa inculpatului poate avea loc în cazul: 1) când inculpatul se ascunde de la prezentarea în instanță; 2) când inculpatul, fiind în stare de arest, refuză să fie adus în instanță pentru judecarea cauzei și refuzul lui este confirmat și de apărătorul lui; 3) examinării unor cauze privitor la săvârșirea unor infracțiuni ușoare când inculpatul solicită judecarea cauzei în lipsa sa”*.

Potrivit sentinței, prima instanță l-a achitat pe Burlacu M. pe învinuirea adusă în baza art. 165 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii, întemeindu-și soluția pe probele cercetate în ședința de judecată, și anume declarațiile inculpatului, a părților vătămate Cervac G., Galiț I. și Galiț N., a martorilor Podurina A., Golub V. și actele scrise.

Instanța de apel, judecând apelul părții acuzării, a casat sentința de achitare a lui Burlacu M. și, rejudecând cauza, a pronunțat o nouă hotărâre de condamnare a acestuia conform învinuirii înaintate, fără a audia pe viu inculpatul, partea vătămată Cervac G. și martorul Podurina A., nefiind respectate prevederile art. 415 alin. (2¹) Cod de procedură

penală.

Colegiul penal atestă că, pentru un probatoriu legal la pronunțarea unei hotărâri de condamnare a inculpatului după o sentință de achitare, declarațiile acuzatorii ale părților vătămate și a martorilor urmau a fi obținute cu respectarea principiilor nemijlocirii, oralității și contradictorialității judecării cauzei.

În acest sens, Colegiul reține că, potrivit legislației naționale și jurisprudenței internaționale „Martorii acuzării se audiază din nou în cazul în care depozițiile lor constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea învinuitului” (*hotărârea CEDO Spînu vs România din 29.04.2008*).

Astfel, analizând procedura de judecare a apelului declarat, Colegiul penal lărgit a constatat că, instanța de apel nu a reluat cercetarea judecătorească conform ordinii stabilite pentru prima instanță în vederea audierii participanților la proces, fapt care a fost petrecut în lipsa inculpatului, în așa fel îngrădindu-i-se accesul la declarațiile date de părțile vătămate, martori, precum și de dreptul de a acorda întrebări, fapt ce reprezintă o eroare admisă de instanța de apel.

Mai mult, Colegiul constată că și partea vătămată Cervac G. și martorul Podurina A., a căror declarații au stat la baza emiterii deciziei de condamnare, la fel nu au fost audiate.

Astfel de situație denotă nerespectarea dreptului inculpatului la un proces echitabil și apărare efectivă.

Potrivit principiilor nemijlocirii, oralității și contradictorialității judecării cauzei stipulate la art. 314 Cod de procedură penală, instanța de judecată, la judecarea cauzei creează părții acuzării și părții apărării condițiile necesare pentru cercetarea multilaterală și în deplină măsură a circumstanțelor cauzei.

Totodată, art. 66 alin. (1) Cod de procedură penală stipulează că, inculpatul are dreptul la apărare și instanța de judecată îi asigură posibilitatea de a-și exercita dreptul la apărare prin toate mijloacele și metodele neinterzise de lege.

Una din garanțiile desfășurării procesului de judecare a cauzei bazat pe principiul contradictorialității este asigurarea dreptului la apărare al inculpatului.

Analizând aceste circumstanțe, Colegiul penal lărgit constată că inculpatul Burlacu M., în instanța de apel, a fost lipsit de o apărare concretă și efectivă, ignorându-se întreprinderea acțiunilor necesare de către instanță pentru asigurarea prezentării acestuia la judecarea apelului.

Conform practicii CEDO, (*cauza Russu c. Moldovei, din 13 noiembrie 2008*), s-a

menționat că articolul 6 al Convenției, interpretat în ansamblu, garantează dreptul persoanei acuzate de a participa efectiv la procesul său penal. Acesta include, *inter alia*, nu doar dreptul de a fi prezent, dar și de a asculta și a urmări procesul (*cauzele Stanford v. Regatul Unit, hotărâre din 23 februarie 1994, Seria A nr. 282-A, § 26; Barberà, Messegué și Jabardov. Spania, hotărâre din 6 decembrie 1988, Seria A nr. 146, § 78*). Acest drept face implicit parte din esența conceptului procedurii contradictorii și poate fi, de asemenea, dedus din garanțiile prevăzute în subparagrafele (c), (d) și (e) ale paragrafului 3 al articolului 6 CEDO.

Deasemenea, Colegiul penal lărgit ține să menționeze și faptul că, prin încheierea Curții de Apel Bălți din 28 martie 2018 (f.d. 206-209, vol. III), inculpatul Burlacu M. a fost anunțat în căutare cu dispunerea aplicării față de acesta a măsurii preventive – arestul preventiv pe un termen de 30 zile.

Avocatul inculpatului, Medeleanu R., în cererea de recurs invocă faptul că, în baza încheierii menționate, inculpatul a fost reținut la data de 07 martie 2019 de către organele de drept și plasat în Penitenciarul din mun. Bălți, iar instanța de apel urma să-l escorteze pe inculpat în cadrul Curții de Apel Bălți în vederea participării la ședințele de judecată preconizate data de 13 martie 2019 și 10 aprilie 2019.

Deși, la materialele dosarului nu există nici o confirmare că inculpatul Burlacu M. a fost reținut, în vederea asigurării dreptului la un proces echitabil, Colegiul statuează justificarea necesității de verificare, de către instanța de apel, celor prezentate în atenția instanței de recurs.

În lumina celor menționate, Colegiul penal lărgit consideră că, erorile comise nu pot fi reparate de către instanța de recurs în procesul judecării cererii de recurs, deoarece nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza și a se pronunța asupra legalității sentinței, substituind instanța care a judecat apelul cu încălcarea prevederilor procesuale penale.

La judecarea apelului, participarea inculpatului este obligatorie sau dispunerea judecării apelului poate fi efectuată numai prin întrunirea condițiilor legale iar nerespectarea acestei reguli constituie o eroare de drept, care se încadrează în prevederile art. 427 alin. (1) pct. (4) Cod de procedură penală.

La noua rejudecare a cauzei instanța de apel are obligația să înlăture erorile menționate, să țină seama de împrejurările expuse, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art. 414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să dea o apreciere obiectivă probelor administrate în cauză, având în vedere prevederile art. 93, 95, 101 Cod de procedură

penală, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în recurs, și, în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursul ordinar declarat de către avocatul Medeleanu Roman în numele inculpatului, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 13 martie 2019, în cauza penală privindu-l pe *Burlacu Mihail Xxxxx* și dispune rejudecarea cauzei de către aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Se dispune eliberarea lui *Burlacu Mihail Xxxxx*, din penitenciar în caz dacă nu se deține în baza unei alte hotărâri de condamnare sau măsuri de reprimare.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată la 01 noiembrie 2019.

Președinte:

Diaconu Iurie

Judecători:

Guzun Ion

Catan Liliana

Mardari Dumitru

Ghervas Maria